

«Келісіді»

Темір аудандық білім бөлімі басшысы

Ж.Н.Наурызгали

«__»

2021ж

«Бекітілді»

ЖШС «Беркежан» балабақшасының

менгерушісі Г.Е.Сисенова

«__»

2021ж

ВАРИАТИВТІК-БАҒДАРЛАМА

«Ойна да, ойла»

(Ортаңғы тобы)

Шұбарқұдық-2021 жы

10

Түсінік хат

Бала өмірінің мектепке дейінгі кезеңі оның өсіп жетілуіндегі ең жауапты кезең. Бұл кезде баланың ақыл-ой қабілеті, қасиеттері және эстетикалық сезімдері, қызықты ойын процесінде жан-жақты қалыптасады. Балабақшадағы ортаңғы топтарында адамгершілік тәрбиесіне тәрбиелеу білім беру үрдісінде әр түрлі іс-әрекеттер арқылы жүзеге асырылады.

Бала дамуының ең биік шыңы ол – бала денсаулығы, сондықтан, бүлдіршінді шынықтырып сауықтыратын ойындарды, жаңа технологияны, сонымен бірге ата-бабамыздан мұра болып қалған әдіс-тәсілдерді кеңінен пайдаланудың маңызы зор.

Бағдарламаның мақсаты: Балалар ойын ойнау арқылы өз денсаулығын нығайтып, ой-өрісін жетілдірумен бірге, өз халқының асыл мұраларын бойына сіңіріп күнделікті өмірде пайдалана алады.

Бағдарламаның міндеті :

- Балалар сөйлеу тілін байытып, өмірге көзқарасын қалыптастырып жақсы мен жаманды ажырата алады;
- Денсаулықтарын нығайтуда бағытталған ойын түрлерін меңгеру барысында шыңдалады.
- Бірнеше рет бір ойынды ойнау арқылы баланың физиологиялық өзгерісімен қатар психологиялық тұрғыдан сенімділігі артады.

Күтілетін нәтиже:

- Ойнау арқылы баланың ойлау қабілеті дамып, көзқарасы қалыптасалы;
- Балалар бір-бірінен ептілікті үйренеді, өзінің қарым-қатынасын нығайтады;
- Ерік және жігер мінез қасиеттерін бекіту нәтижесінде әлеуметтік ортада тұрақты мінез-құлық таныта алады;

Бағдарлама балабақшадағы ортаңғы топтарына арнайы жазылған, аптасына 1 рет өткізіліп, 36 сағатқа құрылған. Бағдарлама 1 жылға негізделіп жасалған.

Тақырыптық жұмыс жоспары

№	Тақырыбы	Мазмұны	Сағаты
1	«Қуыр – қуыр қуырмаш»	Ойынның тәрбиелік мәні бойынша сіңіру арқылы бала ата-анасын, тәрбиешісін сыйлап жақсы қарым-қатынас көрсете алады.	1
2	Үшты-үшты	Балалар ептілік, шапшаңдық танытып, айтылған сөздерді мұқият тыңдап орындайды.	1
3	«Орамал тастау»	Сөздерді құрай алады, сөздік қорлары молайып өз ойларын жеткізе алады.	1
4	«Сақина салу»	Көпшілікке ұмтылып, ойын ашық айта алады.	1
5	«Кім шерті?»	Ойынды қайталап ойнау барысында шапшаңдық, ептілік, аңғарымпаздық танытады.	1
6	«Сөкіртеке»	Ойын арқылы есте сақтау қабілетін арттырып қарағылық, шапшаңдық көрсетеді.	1
7	«Асық»	Дене қимыл-қозғалысын дамытып, ептілік, дәлдік сияқты қасиеттермен бірге өзара келісе білуге тәрбиелеп, «алшы», «бүк», «шік» деген сөздерді түсініп айтады.	2
8	«Қыз – қуу»	Дене бітімі дұрыс жетіліп қана қоймай, ақыл-ой шықтығын көрсетеді.	1
9	«Арқан тарту»	Бала шымыр болуға, шапшаңдыққа үйренеді. Бұлшық еттерін қалыптастырады.	1
10	Хан талапай	Бұл ойын арқасында балалар ауыз бірлікке, ептілікке, зейінділікке, төзімділікке, достыққа ұмтылады.	1
11	«Күшін жетсе- үніп кет» Аксерек- көксерек	Балаларды шапшаң жүгіруге үйреніп бұлшық еттерін қалыптастырады.	1
12	«Дауыста, атыңды айтам»	Шапшаңдыққа, жауапкершілікке, достыққа талпынып, есте сақтау қабілеттерін танытады.	2
13	«Ат жарыс»	Топпен, ұжым болып ауызбіршілікте ойнайды.	1
14	«Жаңылма»	Ойнау арқылы бала тілі жатық болады.	1

Теллер

		сөздік қоры молаяды.	
15	«Сиқырлы таяқ»	Ойнау арқылы балалар ауыз біршілік, ептілік, зейінділік, төзімділік, достық қарым-қатынас көрсетеді.	1
16	«Орынды тап»	Ойын арқылы балалар есте сақтау қабілетін дамытып, өз орындарын білу арқылы шапшаңдық танытады.	2
17	«Байқап қал»	Заттарды бір көргеннен есте сақтап айта алады.	1
18	«Кім тапқыр»	Жұмбақ жасыру арқылы балалар тапқырлықтарын көрсете алады.	1
19	«Тас қала»	Бұл ойын барысында балалардың ойлау процестері қалыптасып қимыл-қозғалыста бұлжытпай қайталай алады.	1
20	«Қап киіп жарысу»	Балалар ойын арқылы ептілік, шапшаңдық көрсетеді.	1
21	«Санамақтар»	Балалардың тіл байлығы артып, шапшаң ойлау қабілеттерін көрсетеді.	1
22	«Аспаптар үнін айыру»	Түрлі аспаптардың үнін айыра алады.	1
23	«Күш сынаспақ»	Балалар күш сынасу арқылы өз-өздеріне деген сенімділіктерін көрсете алады.	1
24	«Бауырсақ бізде қонақта»	Қазақ ертегілерін айыра біледі, баяндай алады.	1
25	«Ою тандап ал»	Қазақтың ұлттық ою-өрнектерін атай отырып оларды ажыратады.	1
26	«Қарғымақ»	Бұдыш еттерін шымыр қылып қалыптастыру арқылы шапшаңдықтарын көрсетеді.	1
27	«Жапалақтар мен қарлығаштар»	Ойнау арқылы ойлау қабілеттерін арттырады, сөйлеу тілінің жетілгендігін көрсетеді.	1
28	«Жаяу жарыс»	Балалар жүгіру арқылы тез шапшаң қимылдайды.	1
29	«Сак құлақ»	Балалар айтылған сөздерді тындап оны кім айтқанын ажыратып айтады.	1
30	«Құшақ дақтыру»	Байқампаздық, зейінділік, өзара достыққа қасиеттерін дамыта отырып бір-біріне көмек көрсетеді.	1
31	«Тұтқиынға алу»	Достық қарым-қатынаста болады, бірін-бірі құрметтейді.	1
32	«Аударыспақ»	Балалар ойнау арқылы тез қимылдайды. Бір-біріне деген қамқорлық сезімін	1

Т. Әлімов

		танытады.	
33	«Жүрелей секіру»	Ойын ережесіне бағына отырып тез шапшаң қимылдайды.	1
	Барлығы		36

Теллер

Пайдаланған әдебиеттер тілімі

Негізгі әдебиеттер:

1. Өмірова Ө.С «Балаларды көркем әдебиет арқылы адамгершілікке тәрбиелеу» Алматы, 2001 жыл.
2. Б.Төтенев «Қазақтың ұлттық ойындары» (Алматы, 2001 жыл)
3. Е. Сығандықовтың «Ұлттық ойындарды оқу-тәрбие ісінде пайдалану» Алматы, 2000 жыл
4. М.Балғымбаевтың «Қазақтың ұлттық спорт ойыны түрлері» (Алматы, 2001 жыл)
5. «Мектеп және балабақша» журналы, №4 2002 жыл
6. «Казахские детские игры» кітабы авторы: Молдагаринев Аскар
Алма-Ата «Жалын» 1987 г.

Қосымша әдебиеттер:

1. «Кел, ойнайық балабай» 2010 жыл
2. Сәтімбекова М.С «Ойна да ойла» Алматы, 2000 жыл
3. С. Ұзақбаева, А. Айтпаева «Казахские народные детские игры»
Алматы, 2000жыл.
4. «Біз мектепке барамыз» Астана 2009 жыл
5. Б.Баймұратова. Мектеп жасына дейінгі балалардың тілін дамыту
методикасы. Алматы, 2000 жыл
6. Отбасы және балабақша журналы №1, 2012 жыл.

Сілтемелер:

1. <https://bilimdiler.kz>
2. <https://ust.kz>